

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5, I, er åpen hver dag kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHold: En fisker og en teltmaker. — Bønnens Apostolat. — Paven som nytter alle moderne oppfinnelser. — Fru Alethe Sævig 80 år. — Herhjemme. — Ungdomsspalten. — † Einar Dahl-Myhre.

Til St. Peter- og Paulusfesten:

En fisker og en teltmaker

tok avskjed med hverandre, for siste gang. En liten stund etter bøyde den ene sitt hode under bød- delens sverd, mens den andre ble korsfestet med hodet ned. De to menn var Peter og Paulus, Kirkens grunnsøyler.

Til den første hadde Herren sagt at han var et fjell. Det var i den minneverdige stund ved Cesarea Filippi, da Jesus spurte disiplene: «Hvem sier menneskene at Menneskesønnen er?» De sa da at noen holdt Ham for Johannes døperen, andre for Elias, andre for Jeremias eller en av profetene. Og på Herrens spørsmål: «Hvem sier dere at jeg er?», svarte Peter: «Du er Kristus, den levende Guds Sønn.» Da sa Jesus til ham: «Du er Peter, det er fjell, og på dette fjell vil jeg bygge min Kirke, og helvetes porter skal ikke vinne over den.»

Den andre Kirkens grunnsøyle, Paulus, hadde vært en kristenforfølger, fylt av trusler og mordlyst mot Herrens disipler. Han raste mot menigheten, gikk inn i husene og slepte bort både menn og kvinner og lot dem kaste i fengsel. Men på veien til Damaskus strålte det med ett et lys fra himmelen om ham. Han falt til jorden og hørte en røst som sa til ham: «Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du meg?» Han sa: «Hvem er Du Herre?» Og røsten svarte: «Jeg er Jesus som du forfølger.» I samme stund ble Saulus til Paulus, en Herrens apostel som ikke kjente annet enn Jesus Kristus den korsfestede, og som ikke ville annet enn å utbre Hans rike på jorden.

Siden den tid er megen tid blitt fortid. Milliarder av mennesker ble født og vandret bort igjen. Folkeslag opsto og forsvant. Byer ble bygget og lagt i grus. Riker ble grunnlagt og riker ble ødelagt. Men Kirken på fjellet den står, usvekket, uforandret,

uforanderlig, som cath-holon, den katolske, over hele jorden, hos alle folk og i alle land. Den rekker ut over alle stammer og tungemål, over alle slekter og folkeslag, gjennom historiens skiftende århundrer til dommedagens gru og glede. Dens tjenere går ut og forkynner evangeliet, preker Kristus, sannheten — frimodig og uforferdet, med mot, med iver, med kjærlighet. De står stadig Guds ord som skal vokse opp i menneskenes hjerter og bringe fred og lykke i forpinte sjeler. Det er Kristi egne ord de forkynner, for Kristus lever i dem og i sin Kirke. Og fra Hans lepper kommer stadig det spørsmål: «Hvem sier dere at jeg er?» Og dette spørsmål må besvares, for det er og blir hovedspørsmålet for enhver — det avgjørende for en hel evighet.

Men dessverre er svaret så høyst forskjellig. Noen sier at Han bare var en profet som Jeremias eller Elias eller en av de andre av Gud utvalgte profeter. Andre forneker Kristi guddommelighet, forkaster i det hele tatt alt overnaturlig, søker å forklare verdens eksistens uten Gud. Kristus var en bedrager, sier de. Hans under var bare hypnose og massepsykose. Likedan oppstandelsen fra de døde. Det var et fromt bedrag. Han er død som alle andre. Kristendommens oppstandelsestro er ikke annet enn en forandret form for den gammelhedenske udødelighetstro. De avdøde helter lever i folkets bevissthet gjennom alle tider. Og forsynet? Det gis ikke noe guddommelig forsyn som ser alt og styrer alt. Det er skjebnen, fatalisme. Det må komme slik og slik. Men derfor har også hvert folk rett til selv å velge sin religion, og ingen har rett til å ta den fra dem eller å blande den med fremmed religion. Heller ikke har noen rett til å innpode en slik religion

som kristendommen, som har sin opprinnelse i orientalske religioner. Derfor bort med kristendommen! Bort med det kristne samfunn! Bort med Kirken! Bort med de kristne altre! Bort med kristen gudstjeneste!

Hva skal vi si til dette? Skal vi tie? Skal vi vente til det faller ild og svovel fra himmelen som på Sodoma og Gomorra? Eller skal vi si: «Stakkars det folk som hører på slike forkynnere?» Og da si med Vår Herre: «De vet ikke hva de gjør?»

Men hvem kan fri seg fra den tanke at de vet såre vel hva de gjør, mens mangen en kristen ikke vet hva han gjør, når han hører på disse moderne lærdommer, sympatiserer med dem og lar seg fange i deres lumske snarer, så det får gyldighet hva apostelen Pauli sier: «Det kommer en tid, da de ikke skal tåle den sunde lære, men ta seg lærere i hopetall etter sine egne lyster ettersom ørene klør, og fra sannheten skal de vende sitt øre og vende det til eventyr.»

Ja, sannelig, det er eventyr de vender seg til. Det er eventyr de tror på. For det er ikke sant det de moderne profeter lærer om troen av blod og jord. Det er ikke sant at Kristus ikke er oppstanden. Det er ikke sant at kristendommen er av orientalsk opprinnelse. Det er ikke sant at «skjebnen» styrer alt. Det er ikke sant at ethvert folk kan velge sin religion selv. Det er ikke sant at den kristne oppstandelsestro er en forandret form for den hedenske uødélighetstro. Nei, det er eventyr som klør i ørene og intet har felles med sannheten. Det er kun én sannhet, sannheten selv, og den er Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn. Han var fra først av og Han var hos Gud. Alt er blitt til ved Ham, og uten Ham er ikke noe blitt til av det som er. I Ham var livet. I Ham var lyset. Fra evighet av er Han født av Faderen. Han er Gud av Gud, lys av lys, sann Gud av den sanne Gud. Ikke skapt. Av samme vesen som Faderen. For oss mennesker og for vår frelses skyld er Han steget ned fra himmelen, har påtatt seg kjød ved den Hellige Ånd av jomfruen Maria, og er blitt menneske. Han er blitt korsfestet. Han døde og ble begravet. Men Han sto opp på den tredje dag. For opp til himmelen og sitter ved Faderens høyre. Derfra skal Han komme igjen med herlighet, for å dømme de levende og de døde. Og på Hans rike skal det ikke være ende. Dette er sannhet og det alene.

Han har brakt oss troen, den sanne. Den som kommer fra Gud. Han har bevist dette ved mange tegn og under og mest ved sin oppstandelse. Det var ikke fenomener, det var ikke psykose, det var ikke hypnose — nei, det var sannhet, den rene skjæreste sannhet. Mange har sett Ham. Mange har sett Hans under, har skrevet dem ned, enkelt og greit så alle kan forstå dem. Man har gransket bibelen ord etter ord, men har måttet oppgi forsøket å å bortforklare det som står skrevet der. Og når mennesker da nå kommer og kort og godt forkaster alt i hop, bare fordi det ikke passer dem, fordi de ikke vil tro på Gud, fordi de ikke vil holde Hans bud,

fordi de ikke vil anerkjenne Kristus som Guds Sønn, fordi de ikke vil anerkjenne Kirken som Hans rike på jorden, da kan vi ikke tie, da har vi rett til å si: «Dere er hedninger!» Da har vi plikt til å si til alle troende kristne: «Vær på vakt, vær årvåkne! Deres motstander djevelen går omkring og søker noen han kan oppsluke!» Da må vi si til våre trosfeller: «Vær sterke i troen, urokkelige, usvikelige! sett dere inn i den katolske kirkes lære! lev som god kristne, hold Guds og Kirkens bud! synd ikke! vær ikke lunkne! vær ikke likegyldige! kom til gudstjeneste! kom til sakramentene! kom til Kristus og drikk ved sannhetens rene kilde! La dere ikke føre vill ved gamle og nye fraser! la dere ikke bedra av moderne profeter! Det er kun én profet, den profeten Jesus Kristus, Guds Sønn. Han er herre over hele skapningen, herre over alt som lever og rører seg på denne jord, herre over hvert eneste menneske. Han er også herre over sin Kirke som helvetes porter ikke skal vinne over. Og Han sier til alle troende verden rundt: «Dere er denne Kirke som jeg bygget på Petri fjell. Aldri skal den overveldes av mørkets makter. Den er jo min Kirke som jeg lever og virker i helt til verdens ende. Vel vil Kirkens skip bli ristet i kampen mot onde makter. Det vil komme stormer etter stormer. Man vil fare hårdt fram med den. Og da vil dere gjerne si med de redde disipler: Herre, hjelp oss, frels oss, ellers går vi til grunne. Men jeg sier dere: Hvorfor er dere redde, dere lite troende? Jeg sa jo til Peter: Du er et fjell, og på dette fjell vil jeg bygge min Kirke, og helvetes porter skal ikke vinne over den. Så det ikke håpløst ut for apostlene, da jødene hadde korsfestet meg? Så det ikke håpløst ut for den unge Kirke, da hedningene hadde drept Kirkens grunnstøyer Peter og Paulus? Så det ikke håpløst ut mange ganger i kirkens historie, da vrang- og vantro truet med å ødelegge den? Men mine ord om Kirken på fjellet stadfester seg stadig på nytt: Helvetes porter skal ikke vinne over den.»

Og er det ikke som om Kristus gjennom sin Kirke sier til alle de som kjemper imot den, det samme Han sa til Saulus foran Damaskus port: «Hvorfor forfølger dere meg? Har ikke Kirken bare gjort godt i årtuseners løp? Har den ikke alltid trått inn for fred og rettferdighet blant folkene og oppfordret dem til å ha kjærlighet til hverandre? Hvorfor forfølger da dere meg? Har jeg gjort ondt? Har jeg gjengjeldt ondt med ondt? Hadde jeg ikke alltid en åpen hånd for alle og utdelt de himmelske goder med fullt mål? Omvend dere! Vend tilbake til troen på Gud! Vend tilbake til den gamle Kirke og tjen Gud med ydmykt sinn!»

Slik talte Kristus i Kirken til alle folk i alle tider. Slik taler Han den dag i dag. Bare folkene ville høre på Ham, overveie med hjerte Hans ord og komme til den gode hyrde, til de sunde gressganger, til den sanne Kirke, så de kan bli frelst på dommens dag. For en gang kommer Han igjen, Han den sterkere som overvant den sterke og tok fra Ham hans fulle rustning. En gang kommer Han for å dømme alle jordens slekter. Da vé dem som har forfulgt, men

„BÖNNENS APOSTOLAT.“

Redigert av sogneprest Høgh, forbundets leder for Oslo Vikariat.

Bønneintensjoner for juli:

- I) Grundigere undervisning i kristendoms læren for alle.
- II) Omvendelse av Islams tilhengere.

I.

«To onde ting har mitt folk gjort: Meg har de forlatt, kilden med levende vann, og hugget seg brønner, sprukne brønner, som ikke holder vann.» (Jer. II, 13.)

Åndelig liv kan ikke leves uten stadig tilførsel av åndelig næring. Denne enkle sannhet burde være innlysende for alle. Og dog finner en stor del av menneskene å kunne se helt bort fra den. Når de engang har lest, og kanskje også lært, sin katekisme i skolen eller konversjonsundervisningen, så tror de de kjenner sin religion, tror de har nok til å leve sitt åndelige liv på.

Selvfølgelig hører de prekenen i søndagsmessen, den er den eneste næring de tilfører sitt åndelige liv, men selv dette minimum synes mange å kunne unnvære. Alle disse trenger til å lære om igjen, lære den absolutte nødvendighet og uvurderlige betydning av fortsatt religionsundervisning og religiøs opplysning både ved preken, foredrag og ved lesning.

Religiøs opplysning er riktignok ikke religion, langt mindre tro og fromhet. Like så sant som dette er, like så sant er det også at tro, fromhet, religion ikke kan eksistere uten en vedvarende, grundig og levende religiøs opplysning. Men her står vi nettopp ved det faktum i vår samtid som gir oss rett til å bruke profeten Jeremias' ord på den: Menneskene har forlatt kilden med levende vann og har hugget seg tomme brønner. De har om ikke akkurat forlatt sannheten, dog mistet den levende interessen for den som søker dypere og dypere inn i dens rikdom på ånd og skjønnhet.

På alle områder søker en å utvide sine kunnskaper, til alt finner en tid, bare

glede med dem som ble forfulgt. For Guds er den endelige seier.

Peter og Paulus visste dette. Derfor lot de seg fengsle. Derfor gikk de i døden for Kristus. Med glede, med fryd. Glad over at de kunne vete Kirkens unge plante med sitt blod. Sverdet drepte teltmakeren fra Tarsus. På korset døde fiskeren fra Galilea. Men over deres gravsteder hvelver Kristi Kirke seg som helvetes porter aldri skal vinne over.

F. J. Fishedick.

det viktigste felt av menneskelivet, vårt åndelige, religiøse liv danner en unntagelse. All slags litteratur blir lest med interesse, endog de mest banale angrep på tro og kirke og de mest lettkjøpte journalistiske forklaringer av verdensgätene: «Jeg tar ikke skade av dem,» er prinsippet. «Hittil er jeg bare blitt styrket i min tro.» Men de stadige tvil slike mennesker arbeider med og lider under, taler et annet språk.

Katolsk litteratur derimot, katolske bøker og tidsskrifter finnes ofte ikke der de burde og skulle finnes: De er så lite interessante! Og den religiøse undervisning som søkes meddelt i kirken i aftenandaktene og i foredragene i foreningene, hvor mange er det som synes de trenger til den? Minst av alle de som trenger den mest!

Ingen liker det de ikke kjenner. Dette er sannheten bak dette triste faktum. Fordi en aldri har forsøkt å finne inn til rikdommen i vår hellige tro, inn til den uuttømmelige skjønnhetsverden som finnes i tros læren og sedelæren, liturgien og kirkehistorien, askesen og mystikken og ikke minst i Den hellige Skrift og kirkefedrenes verker, finner en ingen interesse i religiøs opplysning. Her som ellers er det uvitenheten og tregheten den største hindring.

Det er så vanskelig å finne god katolsk litteratur. Er denne innvending sann? Bortsett fra vanskelighetene akkurat nå p. g. a. krigen, står den veldige katolske litteratur på verdensspråkene til de flestes rådighet. Dessuten er en etter forholdene ikke ubetydelig katolsk litteratur utgitt på de nordiske språk og tilgjengelig for alle, så ingen behøver å mangle interessant tilfang. For bare å nevne et par eksempler: Pater Lutz' bøker og de utmerkede skrifter Pauluskredsen i Danmark sender ut. Videre blir det i de fleste menigheter fra tid til annen utenom søndagspreknene holdt foredrag om katolske emner, så det er ikke høve det skorter på, men derimot forståelse og erkjennelse av nødvendigheten av religiøs opplysning og de forpliktelse vi har overfor den.

Å holde sin religiøse opplysning ved like er en alvorlig forpliktelse for alle, en forpliktelse under døds synd. For det er ikke bare vårt fysiske liv vi plikter å ta vare på, men enda mere vårt åndelige, vårt religiøse liv. Og påhviler denne forpliktelse oss allerede under normale forhold, er den dobbelt forpliktende nå som da vår tro blir angrepet fra alle kanter, og løgnens makter på alle måter søker å undergrave den. I erkjennelsen av dette vårt ansvar vil vi derfor sette alt inn på å fremme forståelsen av og kjærligheten til en grundigere religiøs opplysning både hos oss

selv og hos andre. Med Bønnens Apostolat ber vi i denne hensikt:

«Jesu høyhellige hjerte, at den religiøse opplysning hos alle kristne må økes og inneliggjøres, derom ber vi deg, bønhør oss!»

II.

Islam eller muhammadanismen, som den også med urette kalles, er den monotheistiske religion som i 7. årh. ble forkynt i Arabia av Muhammed. Islam, dens arabiske navn betyr den absolute og ubetingede underkastelse, den fullstendige hengivelse i Guds vilje. Islams lære inneholdes i den såkalte «Sceria», d.v.s. den av Gud åpenbarte religiøse lov, som øser av tre forskjellige kilder:

1) Koranen, Islams hellige skrift åpenbart av Gud til Muhammed ved engelen Gabriel.

2) Hadith, eller tradisjonen som inneholder Muhammeds utsagn og gjerninger.

3) Ig må, eller læresetninger som er felles for alle Islams tilhengere, og som derfor anses som ufeilbare.

Islam betrakter også Bibelen, både det gamle testamente, Tawrah, og det nye testamente, Ingil, som bøker inneholdende Guds åpenbaring, og de anerkjenner som profeter de fleste av Det gamle testamente religiøse personligheter, av Det nye testamente Sakarias, Johannes Døperen og Jesus Kristus.

Islams lære bekjenner troen på én Gud, skaper og opprettholder av verden, englene, menneskets åndelige natur, sjelens udødelighet, viljens frihet og ansvar, lønn eller straff i evigheten. I den opprinnelige form den har i Koranen, er det tydelig at Islam er en sammenblanding av jødiske og kristne trossannheter — de siste særlig hentet fra de nestorianske og jakobitiske sektene — med arabisk-hedensk-polytheistisk overtro. De kristne elementer er dog de overveiende, og nettopp på grunnlag av dette faktum, kan det næres godt håp om en bedre forståelse mellom de kristne og muselmanene når vi bare lærer hverandre bedre å kjenne, i et kjennskap fritt for århundreders inngrodde fordommer mot hverandre.

Islams tilhengers — muselmanenes — religiøse plikter er følgende 5:

1) Hyppig offentlig trosbekjennelse. 2) Rituell bønn fem ganger daglig privat og fellesbønn i moskeen hver fredag. 3) Den daglige faste i den hellige Ramadân-måned. 4) Erleggelse av formueskatt i veldedig øyemed. 5) Pilegrimsferd til Mekka i det minste en gang i livet, så fremt den troende har råd og høve til det.

Islams veldige utbredelse over hele den antikke verden — fra India i øst til Atlanterhavet i vest — i Asia, Afrika og Europa, er et av de mest bemerkelsesverdige fakta i verdenshistorien, og den skjedde ikke, som det dessverre blir forkynt og trodd, ved ild og sverd, vold og tvang. Mest er den blitt båret ut over verden ved tilhengernes personlige overbevisning, iver og eksempel. Menn og kvinner,

frie og slaver, kjøpmenn og krigere har med stort utbytte båret Islams lære ut over verden, har vært dens enkle, ivrige, overbeviste misjonærer, som vi kristne har meget å lære av. Ikke minst avtvang muselmanenes moralske nivå, både m. h. t. det private og det offentlige liv, og da ikke minst familielivet, respekt, særlig i middelalderen og under selve korstogene, og dette endog hos motstanderne og hos de kristne misjonærer som hadde høve til å leve blant muselmaner.

Når Islam på mindre enn tre århundre slik kunne spre seg over en for største delen kristen verden, skyldes dette foruten arabernes atavistiske trang til et liv hevet over ørkenens ensidige enkelhet og selve Islams strenge monotheistiske natur, ikke minst den religiøse tilstand i 7. årh. Østen var delt mellom to religioner som begge støttet seg til statsdespotismens brutale makt: Zoroasters magisme som hersket i Persia og den tilstivnede, blodfattige byzantinske kristendom, som fortapte seg i teologiske spissfindigheter og sektvesen og var statens lydige tjener. I Vesten, særlig i Nord-Afrika, var Romas politiske og sosiale organisasjon brutt sammen under goternes innfall og herjingstog, som også svekket de kristne menigheter der og åpnet portene for sekterismen, særlig da for Arianismens ødeleggende vranglære.

Islam skapte en politisk, religiøs og kulturell enhet som har hatt avgjørende betydning for den senere utvikling. Lenge levde denne enhet i ro, om ikke nettopp i fred med kristendommen, og det så nesten ut til at de to religioner skulle kunne komme på talefot med hverandre. Men så kom Vestens reaksjon mot Islams fremmarsj: Korstogene, og blåste til live gamle stridigheter og fremkalte en uoverstigelig avgrunn mellom kristendommen og Islam — til stor skade for begge.

Fra Østen kom så de mongolske horder på sine erobringstog og splittet Islams enhet ved å skape ikke bare forskjellige politiske, men også forskjellige religiøse retninger innenfor dens tilhengere. Slik gikk det snart tilbake med det blomstrende liv Islam hadde skapt, og etter siste verdenskrig ble den muselmanske verden delt opp i en hel del selvstendige stater som ved siden av de mange sekter bidrar til helt å utslutte den imponerende enhet de dengang utgjorde og åpner veien for alle den moderne verdens villfarelser. Det eneste tegn på enhetsbestrebelse er i våre dager «Forbundet til fremme av gjensidig forståelse mellom muselmanske folk» med hovedsetet i Kairo.

Islams utbredelse i dag omfatter ca. 240 millioner mennesker i Asia, Afrika og Europa. Den første kristne misjon blant dem ble åpnet av franciskanerne allerede på den hellige Franciskus' tid. I deres fotspor fulgte snart dominikanerne, kapucinerne, jesuitene og karmelitanerne, som alle særlig arbeider i Asia. I Nord-Afrika og det mauriske Spania arbeidet Ordenen for de fangnes befrielse (St. Maria de Mercede), Trinitarene og senere kardinal Lavigieries ordenssamfunn «De Hvite Fedre» har utført et oppofrende arbeid i Afrika sammen

med andre ordenssamfunns misjonærer, men deres heltemodige og oppofrende arbeid har hittil bare båret liten og usikker frukt. Dog gir de ikke opp, og kunne vi bare nå fram til mere gjensidig forståelse, ville det være håp om rike frukter. For det ubetinget gode som finnes hos muselmanene vil da sammen med Guds nåde og misjonærenes oppofrende arbeid virke med til å gjøre Muhammeds tilhengere til Jesu Kristi etterfølgere.

Vi kristne har meget urett å gjøre god igjen her, og når vi vet at den store anstøtsten for muselmanene er nettopp Kristi Guddom, da må det være en hjertesak for enhver som elsker Jesus Kristus og bekjenner Hans Guddom å være med til å åpne muselmanenes hjerter for Kristi Guddom og Hans uendelige rike kjærlighet. Dette kan vi gjøre ved å slutte opp om Bønnens Apostolat og be med våre trosfeller over hele verden:

«Jesu høyhellige hjerte, at du vil gi Islams tilhengere omvendelsens nåde, derom bønnfaller vi deg, bønnhør oss!»

Paven som nytter alle moderne oppfinnelser.

«Berlingske Aftenavis», København, har i sitt nummer for 31. mai d. å. følgende interessante artikkel:

1. pinsedag talte paven atter til verden. Pius XII er kalt en moderne pave, fordi han benytter vår tids naturlige tekniske hjelpemidler. Med sitt enorme ansvar og sitt veldige arbeide ville han formentlig ikke kunne utrette sin dags gjerning uten disse hjelpemidler. Da Paven i forveien ikke er særlig fysisk sterk, tvinges han ikke bare til å leve meget enkelt, men han tvinges også til å være moderne. I 20 år har han selv kunnet betjene en skrivemaskin med stor virtuositet. Man vil vite at han hver morgen barberer seg med en elektrisk barbermaskin, og at han personlig betjener sin åtte-rørs radio med virtuositet. Mikrofonen er ham et naturlig middel til forbindelse med kristenheten.

Det er ikke usedvanlig i forbindelse med en radio-utsendelse eller et budskap fra Vatikanet, å høre folk foraktelig si: Det er jo likegyldig hva han sier. Han stanser jo ikke krigen likevel! Det gjør han formentlig ikke. Men han taler for en makt som er skjult bak krigens tummel, men som dog gir millioner mot til å gjennomleve tidens forferdelse, en makt av ånd som ikke kan tvinges og som vil leve når tidens store er borte og deres herredømme er smuldret hen.

Er det likegyldig?

Den lange dag.

En paves gjerning er mer enn en løftet hånd og en mumlet velsignelse. Pius XII er en travelt beskjeftiget mann, og den kirke hvis øverste han er, behøver nok en usedvanlig mann i spissen gjennom tidens hvirvelstrømmer, hvis man bare skal bevare det rent ytre apparat

i funksjon, den organisasjon som gamle Morgan sa var den eneste som overgikk Standard Oil og den prøyssiske hær.

Pius XII har en lang og travel dag. Han sover bare 5—6 timer i døgnet. Kl. 6 står han opp og ordner selv sitt toalett. Gamle tiders kammertjener er avskaffet.

Mussolini har engang sagt at en mann sover 7 timer, en kvinne 8 og en idiot 9. Pius XII har satt seg ut over disse normer. Og straks etter sin knapt tilmålte søvn, gjør han gymnastikk i sin private gymnastikksal som står i forbindelse med hans badeværelse. Kl. 7 presis overværer han messen i sitt private kapell i nærvær av tre nonner av Det hellige Kors' orden.

Disse tre nonner, som Paven lærte å kjenne da han var nuntius i München, forestår den daglige pavelige husførsel. De lager hans mat og passer hans garderobe. Etter den korte messe holder Paven bønn. — Hver morgen ber han for krigens ofre og for freden. Så først får han kaffe, melk, smør og brød, og kl. 8 sitter Hans Hellighet ved arbeidsbordet.

Pius XII er en ivrig avisleser, og han tillegger dagspressen stor betydning.

Ved sitt arbeidsbord som står i privatbiblioteket, holder Paven den daglige konferanse etter først å ha gjennomlest de framlagte aviser.

Helst skriftlige rapporter.

Som alle travle folk foretrekker Paven konsise rapporter fram for muntlige beretninger. Hans daglige konferanser omfatter derfor også hovedsakelig de få nærmeste rådgivere, mens embetsmennene uttrykker seg skriftlig. Statssekretæren, kardinal Maglione, og monsignorene Montini og Tardini som leder kontorene for alminnelige saker og for ekstraordinære saker, har fri adgang til Paven når som helst. Når han holder rådslagning med sitt uoffisielle kabinett, deltar også kardinalene Fumasoni-Biondi, Caccia-Dominioni, Canali og monsignore Di Sant' Elia.

Kl. 9.30 går Paven ned i audienssalen i annen etasje for å begynne dagens mottakelser. Statssekretær Maglione som i mange år har inntatt en framtrødende stilling i det vatikanske hierarki, følger som regel Paven til audiensen som gjerne omfatter fremmede diplomater, bisper og prelater, som fra hele verden kommer til Roma i sine spesielle ærender. Paven søker alltid på forhånd å være inne i deres problemer — et studium han ofte foretar i de sene aftentimer.

To ganger om uken, er det offentlig audiens kl. 11, da Paven mottar pilegrimer av forskjellig art. Disse er som oftest gruppert i en rekke mindre saler, som Paven går igjennom til den store Sala Clementina hvor hunder av pilegrimer venter for å motta velsignelsen.

Sveitsergårdens skrekk.

Når velsignelsen og den korte tale er overstått, ynder Pius XII å gå rundt i folkemengden i den store sal og tale med folk. Denne Pavens demokratiske handling sies å være sveitsergårdens skrekk, fordi man fra gammel tid har en overlevering om at Hans Hellighet ikke må komme i mennesketrengsel. Men Paven som er et usedvanlig språktalent, som ikke bare taler fire romanske språk, men også to slaviske foruten tysk, fransk, engelsk og ungarsk, nyter å tale med folk fra mange forskjellige land på deres morsmål.

Under en av disse audienser i fjor vinter skjedde det at en meget begeistret dame grep Pavens slanke hånd med så stor heftighet at den såkalte Fiskerring som Paven alltid bærer ved enhver offisiell anledning røk henover gulvet. Paven tok det med et smil, men sveitserne ville arrestere damen, og bare etter Pavens ordre slapp hun med forferdelsen.

Det er ikke usedvanlig at kvinner som kysser sømnen på Pavens hvite kjortel, etterlater merker av lepperødt. Det hendte en dag at en offiser i den pavelige garde oppdaget en kraftig rød flekk på pavens hvite ærme. Han trodde der hadde vært attentat på Paven med stilet og gjorde voldsomt anskrik. Vakten strømmet til. Flekken var lepestift.

Tross energiske forestillinger nekter Paven å oppgi denne sin egen form for audiens.

Paven sover middag.

De tre Franciskaner-munker som tar seg av serveringen ved Pavens enkle middag, holder strengt på at det skal spises kl. 13.30. Og på dette punkt lar Paven seg tyrannisere; han møter presis. Tradisjonen krever at Paven spiser alene. Det er kjedelig, men det gjør måltidet kort. Rettene er enkle, og består i første rekke av grønnsaker og frukt, hvortil han drikker landvin og vann. Etter måltidet holder Paven en kort andakt og sover så til kl. 16. Når middagssøvnen er overstått, spaserer Paven en time i Vatikanets hage — om sommeren i parken til Castel Gandolfo, den pavelige sommerresidens i Albanerfjellene — og han studerer ofte en stabel dokumenter på turen. Ved 17-tiden er Paven påny ved arbeidsbordet, hvor han tilbringer aftenen til kl. 20. Han holder da som regel aftenandakt, og kl. 21 spiser han aftens.

Ved 22-tiden pleier Paven å trekke seg tilbake til sitt soveværelse, hvor han fortsetter arbeidet til amlag kl. 1 natt.

Pavens soveværelse er et meget enkelt rom med grå vegger og en alminnelig jernseng. Bare en kostbarhet finnes i dette rom, det deilige maleri av Madonna fra Pompeji.

Citta del Vaticano 101

Selv om Paven sover middag, er han en meget energisk mann, hvilket for øvrig ofte henger sammen. De menn i verden som får gjort mest, er som regel de som sover middag, Napoleon gjorde det, Fredrik den Store gjorde det og general Moltke, Clemenceau, Lloyd George under verdenskrigen, og Churchill gjør det (inntil to timer!)

Diplomat-Paven, som kardinal Eugenio Pacelli ble kalt da han tok Tiaraen, er tross svakelig helbred meget vital. Hans forgjenger Pius XI fikk installert telefon i Vatikanet; hans private apparat var av gull, men han brukte det sjelden. Pius XII telefonerer til stadighet og med en energi som sprer forskrekkelse blant mange fra den gamle tid som ikke kan venne seg til den direkte kontakt. Det må også være en egen fornemmelse å ta telefonen og høre en energisk røst: «Det er Paven, her!»

Pavens telefonnummer er Citta del Vaticano 101, men den stilles aldri inn uten Pavens tillatelse. — Alle instruksjoner til de pavelige legater, deres tall er stort, går direkte til radiostasjonen på høyden bak Vatikanet og sendes pr. kortbølge til nuntiatorene over hele verden.

Paven arbeider meget hurtig. Hans privatsekretær, monsignore Rossignani som har vært hos ham i mange år, er parat til enhver tid på døgnet. Det sies om Pius XII at han er et utålmodig handlingsmenneske og selv om han aldri taler hårdt til sine underordnede, som jo ikke kan svare igjen, holder han dem stadig i ånde. Dette er en usedvanlig tilstand i Vatikanet, hvor livet tidligere forløp rolig og i langsomt tempo.

Pavens venner.

Bare om søndagen avbrytes Pavens daglige arbeidsprogram, i hvilket der ved høytider og særlige anledninger innføres et ofte stort ceremoniell. Men om søndagen mottar Pius XII besøk av sine venner. Han har bare få og utvalgte, men hans forhold til dem er både meget hjertelig og dypt fortrolig. Særlig velkomne er alltid hans eldste bror og hans to nevøer. De tilhører alle en slekt som har hatt tilknytning til kirkestatens høyere embeter gjennom generasjoner. Paven er jo dessuten Romano di Roma, født romer, og er av fødsel knyttet til romersk aristokrati. Broren Francesco Pacelli fulgte i sin fars fotspor som pavelig advokat.

Nevøen, den unge Marcantoni Pacelli, deler en utpreget pasjon for fylte sjokolader med sin pavelige farbror, som dog på lægens ordre må nærme seg sjokoladesesken med påpasselighet. Pavens læger er meget strenge imot ham; han må pleie sin leversykdom omhyggelig, og hans nervøse hodesmerter piner ham sterkt, særlig under de lange seremonier. De mange tradisjoner og seremonier som omgir Pavens vei, gjør ham lett til en ensom mann. Selv den pacelliske sjarme har ikke kunnet bryte denne mur. Det fortelles at Paven direkte beklager seg over at han ikke må følge sine gjester til døren. Og deri gjemmer seg et lite fingerpek til hans fine psykologiske forståelse, for hvilken situasjon byr som den å følge til døren en bedre anledning til å gi et fortrolig råd eller en oppmuntrende bemerkning bare bestemt for to ører og ikke beregnet på gjensvar?

Fru Alethe Sævig 80 år.

En av Stabekk menighet vel kjent og avholdt dame, fru ingeniør Sævig fyller 80 år 30. juni 1941.

Fru Sævig som er datter av skipsfører Tellef Larsen, er født i Høvåg 30. juni 1861, ble opptatt i Kirken 8. desember 1933 av sogneprest Bzdyl, og har hele tiden tilhørt menigheten på Stabekk, som hun omfatter med stor kjærlighet og interesse.

Fru Sævig taler ofte og gjerne om Kirken og troen, bruker flittig sin katekisme og det Nye Testamente, og hun mottar minst en gang i måneden den hl. kommunion i sitt hjem.

I sine unge dager reiste fru Sævig meget i utlandet, nå er det et av hennes høyeste ønsker, enda en gang å få besøke det lille vakre kapell på Stabekk, hvor hun mottok sin første hl. kommunion.

Fru Sævig feirer festdagen i sin hyggelige villa i Asker.

Hjertelig til lykke.

O. H.

Hechjemme —

Oslo. For første gang i uminnelige tider ble Kristi Legemprosesjonen innstillet på grunn av regnværet, hvilket var så meget desto beklageligere som den vel aldri har samlet så mange deltagere som i år — å dømme etter den overfylte kirke. Selve Pontifikalmessen fikk sitt vanlige høytidsfylte og gripende forløp — hs. høyerverdighet biskopen ble assistert av sogneprest Notenboom samt prestene de Pæpe og Novatus som diakon og subdiakon. Seremonimester var pastor Duin. Det var en stor glede for de fleste atter å få høre mgr. Kjelstrup, som holdt en manende og tankevekkende preken over kongenes konge, som verdiges å bo blant oss i hostiens ringe skikkelse — til hjelp og trøst og oppmuntring for alle som tror på hans sannhet. Dette er det største mysterium av alle. Ved bryllupet i Kana viste Kristus åndens makt over stoffet da han gjorde vann til vin — i altrets hellige sakrament skjer et ennå større under idet han forvandlet stoffet til seg selv. Videre utviklet mgr. Kjelstrup sakramentets virkninger ned gjennom tidene som de kristnes største kraftkilde like fra de første forfølgelsesdager. — I stedet for prosesjonen ble gudstjenesten avsluttet med sakramentsandakt. Som vanlig hadde sangkor og organist stor ære av sin andel i den vakre kirkefest. —

St. Elisabethkongregasjonen avsluttet som vanlig sitt møteår med felleskommunion på Jesu Hjerterfesten. Hs. høyerverdighet biskopen leste messen og deltok etterpå sammen med kapellanene Heiss og Duin i den av kongregasjonen arrangerte frokost i foreningslokalet. Aldri har vel katolske husmødre i den grad demonstrert sin dyktighet som ved denne anledning som både materielt og spirituelt forløp som alle de andre årene, hvilket ikke minst materielt er noe av et kunststykke i år og har krevet personlige ofre fra styrets side. Det fikk også en velfortjent hyldelse av alle de tilstedeværende med biskopen i spissen — ikke minst fra de mange damer som uten å tilhøre kongregasjonen fikk delta i frokosten. De ordinære møter gjenoptas etter ferien første tirsdag i september. —

Søndag den 22. juni hadde Mariakongregasjonen en meget vellykket utflukt, til St. Josephsostrenes eiendom på Snarøya. Men først begynte dagen med felleskommunion i 7-messen i St. Olavs kirke. På Snarøen var det herlig. Strålende sol og blide vennlige søstre der alle som en gjorde alt for at vi skulle føle oss som hjemme. Tidlig på formiddagen kom Mère Zoé på besøk. Og ved middagstider kom hans høyerverdighet biskopen i følge med pastor Duin. Og tiden gikk med spaserurer, sang og høytlesning. Frk. Østensvik leste for oss en bedårende legende, om det undergjørende bilde i Lucca. Kl. 5 hadde vi aftenandakt, som ble forrettet av biskopen. Etter andakten var det en del som måtte reise hjem. Men de som kunne, ble igjen for å reise med siste buss. Det var en deilig dag som bare gikk så altfor fort.

M. J.

St. Sunnivaskolen og St. Olavs gutteskole avholdt i ukene innen begge skolers eksamensfest sin håndgjerningsutstilling, en mønstring av årets flid. Og som vanlig ble denne mønstring til like stor ære for begge skolers dyktige lærerkrefter og interesserte elever. Det gjelder både gutteskolens sløydearbeider i tre og papp og dens forskjellige andre beviser på at gutter riktig veiledet kan være minst like så netthendte som piker. Beundringsverdig var også alle de mange vakre, nyttige og smakfulle resultater som pikeklassene kunne fremlegge i form av kjoler, forklær, bluser, strikkede og broderte dekorasjonsgjenstander. Nytt for dette års vedkommende var noen henrivende eskearbeider som kunne gi hver og en av oss eldre lyst til å sette seg på skolebenken igjen! Det som i øvrig særlig må fremheves for begge skolers vedkommende er den fargesans og fargeglede som preger hver eneste av de utstilte ting og vitner om høyt utviklet smak og kultur og som også går igjen i alle tegnearbeidene. Foreldre og alle andre interesserte har all grunn til å slutte seg til den takk som

hs. høyerverdighet biskopen brakte søstrene og skolenes andre lærerkrefter ved eksamensfesten som i øvrig fikk sitt tradisjonelle og stilfulle forløp med sang og deklamasjon og opplesning av karakterene. En har grunn til å være takknemmelig for at våre skoler har fått uforstyrret arbeidsro i hele skoleåret og for hele den omhyggelige samvittighetsfulle og ansvarsbevisste måte, hvorpå St. Josefs-søstrene løser sin del av barnas oppdragelse og utvikling til gode og dyktige mennesker.

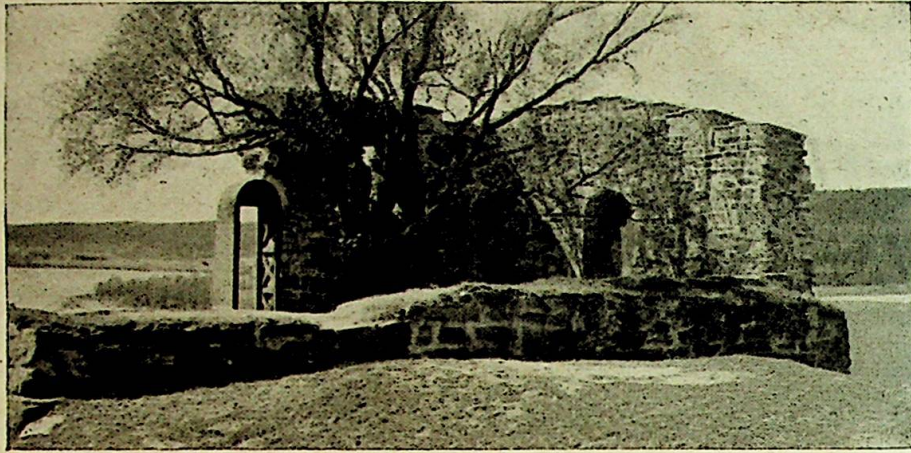
Ungdoms yke — Kikkens styrke.

„Nu skal vår fremtid bygges.“

Ungdom på tur.

Det var en meget vellykket tur som ungdomsforeningene i Oslo hadde Trefoldighetssøndag. Turen ble arrangert i stedet for det fellesmøte som var planlagt allerede etter forrige gang foreningene var sammen. På kort tid ble det ytre apparat ordnet. I ottemessen gikk en stor del av turdeltagerne til felleskommunion, og allerede på fellsfrokosten var stemningen slik at en kunne forstå at turen ikke kunne bli mislykket. Utenfor foreningslokalet sa vi fotgjengere farvel til syklistene og toget ned til Stortorvet for å ta en trikk ganske bokstavelig i besittelse. Fra endeholdeplassen gikk så marsjen langs Maridalsvannets østside opp til en vakker plass ved Dausjøelvas utløp i Maridalsvannet. En innbydende gressvoll lå delikat og fin, og et par hester som gikk på beite ble høfligst anmodet om å fjerne seg. Været som om morgenen hadde sett faretruende ut, skjonte nok at her måtte ingen demper legges på gleden, skyen splittet seg og junisolen strålte opp i all sin herlighet og varme. Ut på dagen kom fire geistlige med hans høyerverdighet biskopen i spissen. Å fortelle om alt som ble funnet på i dagens løp vil nok føre for langt, men vi oppdaget da at pater Notenboom og pastor Duin var fremragende håndballspillere og at pater de Pape var en mester til å fange «poler» i langball. Små uhell under kampens hete merket ingen, men jeg har notert meg at det var adskillige som hadde harde kollisjoner både med bakken og sine medspillere. Seks kraftige karer falt på sine ømmeste punkter i en altfor vellykket drakamp, fordi tauet nok ikke var beregnet på slik påkjønning og tok noyaktig på midten.

Allting har en ende, og omsider satte selskapet seg i bevegelse bort til kirkeruinene, hvor dagen skulle avsluttes. Asbjørn Jørgensen holdt et meget interessant kåseri om de sagnene som knytter seg til den kirken som har stått her i middelalderen, og som har gitt hele dalen sitt navn. Så holdt hans høyerverdighet biskopen en tale til oss. Credo ble sunget og fedrelandssalmen. Til sist lyste biskopen velsignelsen over turdeltagerne.

Ruinene av Margaretakirken i Maridalen.

Når vi ser tilbake på denne turen, vil denne stemningsfulle andakten i en gammel katolsk kirke knytte seg sammen med minnet om den gode kameratskapets ånd som hersket på hele turen. Det var en dag som oppfordrer til gjentagelse, og jeg tror vi kan se fram til en dag i slutten av august. Biskopen har allerede lovt at han vil lese en messe oppe i ruinene hvis en slik tur blir arrangert, og vi får håpe at vi skal kunne samle hele den katolske ungdom til gudstjeneste på gammel katolsk grunn, og siden tilbringe hele dagen oppe i den «fagre Maridal».

Ref.

Patronatsfest i Ynglingeforeningen.

Som vanlig avsluttet O.K.Y. sitt vårsemester med feiringen av St. Aloysius' dag. Søndag 22. juni i åttemessen hadde foreningen felleskommunion. I høymessen holdt foreningens direktør, pastor Duin, en preken om St. Aloysius i anledning av at det var 350 år siden hans død og viste hvorledes hans liv kunne være til eksempel for vår ungdom. Han, arveprinsen, kunne ha levet et liv i sus og dus, og beundret og fetert som han var, kunne han ha hatt en stor venneskare rundt seg hvis han ikke hadde foretrukket å gå sine egne veier. «Jeg er født til noe høyere», var Aloysius' svar til dem som ikke forsto hans holdning. Det var Gud og Kirken som Aloysius ville tjene, og om det trengtes ofre alt for. Derfor ga han også avkall på sine arverettigheter til fordel for sin bror og gikk inn i jesuitterordenen. Der døde han i nestekjærlighetens tjeneste, fordi han stelte pestsyke og ble selv smittet.

Om kvelden samlet så ynglingene seg igjen. Møtets første del skulle være den høytidelige opptakelse av 11 nye medlemmer. Denne høytidelighet foregikk i biskopens kapell, og hans høyerverdighet holdt selv en tale til dem som skulle opptas. Han framholdt Aloysius som det store og strålende eksempel, og håpet at hans merke, adelsmannens merke, måtte stå som et symbol for ynglingene. Men adelskap forplikter, og ungdommen må aldri gi slipp på sine idealer og alltid være tro mot

Kirken. Deretter delte han ut diplomene og holdt så en kort andakt.

Inne i klubblokalet festet så formannen Ynglingeforeningens merke på hver enkelt og ønsket dem velkommen i O.K.Y.

Foreningens stifter og mangeårige direktør, mgr. dr. K. Kjelstrup, hadde på tross av alle vansker kommet inn til møtet og holdt et humorfylt og interessant kåseri.

Titelen var «Småtrekk og anekdoter fra det kirkelige liv i Norge», og innenfor dette område beveget monsignore seg på alle felter, fra de vittigste historier og til mere mystiske hendinger. Kåsørens lune humor gjorde det hele til en meget morsom opplevelse.

Bevertingen som for dagen var ekstra festlig, forsvant fra bordet med vanlig hastighet, skjønt isen var såpass hard at noen måtte sette inn sine siste kraftresurser.

Før på kvelden hadde en annen liten høytidelighet funnet sted. Det var s. Eugenie som ble takket for alt det arbeid som hun har gjort for ynglingeforeningen ved alle høve. Rolf Ole Sand fortalte vår kjære søster hvor gla vi egentlig er i henne, selv om vi kanskje viser det så altfor lite. Så overrakte han henne en blomsterbukett som vil bli fulgt av et bilde av den hl. Aloysius.

Det var alt ialt et meget vellykket møte og en verdig avslutning på sesongen. Måtte nå bare den nye sesong begynne der den gamle sluttet og bygge det gode kameratskap stadig videre og tettere.

God sommer!

Oia.

I det bladet går i trykken erfarer vi at vår kjære trosfelle, det varmhjertede menneske Einar Dahl-Myhre er avgått ved døden. Han vil etterlate seg et stort og følelig savn, hjelpsom og avholdt som han i en ganske sjelden grad var. R. I. P.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.